

ALLEEN IN DIGITALE VORM

De

Flevo

Rondstraler

Editie april 2004

***Het blad voor en door de leden van de Veron
afdeling IJsselmeerpolders regio 41***

COLOFON

VERON afdeling A 41 – IJsselmeerpolders:			ma t/m za:
Voorzitter	Jacob de Borst	PA3GNE	0527-685619
Vice voorzitter	Joep Frensen	PEIRDB	036-5303232
Secretaris	Marcel Moerenhout	PA3HEB	0320-245718
Penningmeester/PR	André Romkes	PD5URK	0527-681195
Lid	Randall Tamminga	PEISDE	0320-280977
QSL-manager	Henk van der Ley	PA0LEY	0320-221475
Secretariaat	Kamp 39-02, 8225 HJ Lelystad of e-mail: pa3heb@amsat.org		
Redactie	Jacob de Borst	pa3gne@amsat.org (e-mail) pa3gne@pi8wfl (packet)	
Redactie-adres	Wellerzand 19	8321 PH Urk	
Artikelen	Overname van artikelen en schema's uitsluitend na toestemming van de redactie en met bronvermelding. De redactie behoudt zich het recht voor om wijzigingen in de aangeboden artikelen aan te brengen.		
Verenigingsavond	Eerste dinsdag van de maand in het gebouw van de Flevo-scouts 'Trappershonk' aan de Gildepenningdreef 1 te Dronten. In maart is dit dus op dinsdag 6 april 2004!		
De VERON	is de Vereniging voor Experimenteel Radio Onderzoek in Nederland, opgericht op 21 oktober 1945 en ingeschreven in het verenigingsregister van de KvK te Amsterdam onder nummer V 532139.		
Homepage	www.veron.nl en dan naar afdeling IJsselmeerpolders		
SPONSOR	Voor 2004 wordt gezocht naar een sponsor voor het drukwerk voor de Flevo Rondstraler. Suggesties graag naar PA3GNE@AMSAT.ORG		

Van het bestuur

Van zo'n belevenis kan een radioamateur alleen maar dromen! Van zo'n expeditie naar de Comoren, bedoelen we. Niet alleen het opzette DX-peditiestation was adembenemend, maar zeker ook het eiland zelf. Nu doet een tropisch eiland al heel snel weldadig aan voor ons Nederlanders met ons koude kikkerklimaat, maar de Comoren steken wel ver uit boven een gemiddeld tropisch eiland. Rob, nogmaals en ook via deze Flevo Rondstraler heel hartelijk dank voor jouw lezing. Het is de moeite waard geweest en als je nog eens op expeditie gaat, dan ruimen we weer een verenigingsavond voor je in.

De komende verenigingsavond, staat in een geheel ander teken: de verenigingsraad die op zaterdag 24 april a.s. gehouden staat te worden. Ook vanuit onze afdeling zullen afgevaardigden naar Arnhem afreizen om uw mening in te brengen in de discussie. Maar, dan moeten die afgevaardigden wel uw mening weten! Op onze komende (huishoudelijke) vergadering zullen wij daarom alle voorstellen die in de VR behandeld gaan worden, in stemming brengen. Deze stemverhouding zal dan het stemgedrag van de afgevaardigden op de VR zijn. Draagt u de vereniging een warm hart toe en vindt u het belangrijk hoe er gestemd gaat worden, bestudeer dan de voorstellen in Electron van maart en laat uw plaats op 6 april in Dronten niet leeg!

Dat zelf-experimenteren bij onze vereniging hoog in het vaandel staat, bewijst de bijdrage van Jan PEIANL aan deze Rondstraler wel. Jan heeft een programmeerhulpje ontwikkeld en gebouwd, om frequenties in de bekende blauwe-baksteen-portofoon te programmeren. En de Rondstraler heeft de primeur om dit ontwerp te mogen presenteren. Het nodigt uit tot nabouwen, zodat uw soldeerbout ook weer eens wat te doen heeft. Bedankt Jan!

De agenda voor dit jaar ziet er verder als volgt uit:

- Dinsdag 6 april behandelen we de VR-voorstellen.
- Op dinsdag 11 mei organiseren we weer een meetavond met professionele meetapparatuur via Joep PEIRDB.
- In juni gaan we weer op excursie. We zijn met iets heel leuks bezig!!
- Dinsdag 7 september een lezing over de contestantennes van Zutphen.
- Dinsdag 5 oktober een lezing "Hoe bouw ik een eenvoudige HF-antenne"
- Dinsdag 2 november een lezing "Zo werkt een tuner"

Het bestuur

Verenigingsavond dinsdag 6 april

Op **dinsdag 6 april 2004** wordt de volgende verenigingsavond gehouden. Deze wordt gehouden in het gebouw van de Flevoscouts, geheten 'Trappershonk' aan de Gildepenningdreef I te Dronten. Onze verenigingsset staat afgestemd op 145,7375 MHz om u in te praten.

1. Opening door de voorzitter en mededelingen.
2. Verkiezing afgevaardigden naar de VR in Arnhem (24 april)
3. Behandeling kandidatuur HB- en commissieleden.
4. Behandeling VR-voorstellen (zie Electron van maart)
5. PAUZE ca. 21.15 uur
6. Zonodig behandeling overige VR-voorstellen.

Neem Electron van maart 2004 mee!!!

NB In ons clubgebouw mag niet gerookt worden.

PACC-weekend met PA6F (14/15-02) door: Dieuw, PA3CEB, Emmeloord

Zaterdagmorgen plm. 08.00 uur is de antenne bouwploeg van start gegaan met het verzamelen van al het materiaal wat nodig was voor een geslaagde PACC. Alles moet worden aangevoerd en dat vraagt gecoördineerd werk. Afgeladen met masten, antennes en veel apparatuur arriveerden auto's met aanhangers bij de scouting blokhut van de J. F. Kennedygroep in Lelystad waar de YL's Ansjie PD5ANS, en Dieuw PA3CEB het nodige poetswerk hadden verricht en veel koffie in voorraad hadden. De bouwploeg bestaande uit Rob PB0AGH, Jan PD1AIQ, Albert, PD1AJM, Arno PE1DAM, Chris PD1AQT en later bijgestaan door Gerard PD0SCY, heeft hard gewerkt om op tijd klaar te zijn om daarna om te schakelen van bouwers naar operators. Inge PD2IMP, kwam samen met dochter Renee ook gezellig de gelederen versterken. En nadat de antennes waren getest en het spektakel kon beginnen, hebben wij voorzichtig een verzoek gedaan om de tafel te ontdoen van de technische zaken zodat eerst de hongerige magen konden worden gevuld.

Met de speciale contestcall PA6F heeft de groep nu voor de 2^e keer met de PACC meegedaan in de sectie: D multioperator/ single transmitter. De gebruikte tranceiver was de Kenwood TS 850 S, ook voor het Multiplier station is gebruik gemaakt van een TS 850 S van Mister Kenwood. De log software via een WIFI link (draadloze toegang tot internet) werkte na een startprobleem voortreffelijk, geen DX-Cluster via packet meer maar via Telnet. De gebruikte antennes: een 4 el. log-per voor 80 m, 4 el. Yagi voor 20 m, 3 el. Yagi voor 10, 15, 20 m, FD-4 en een W3-2000 voor 40 en 80 m.

Als operator is Jan PA3GLW, dit weekend 3 keer geweest en zaterdagmiddag waren ook Jacob PA3GNE, en Andre PD5URK, van de partij. Jacob is naast een goede voorzitter ook een hele goede contester! Helaas was na afloop de eindscore lager dan vorig jaar, de oorzaak lag zeker niet aan de operators of apparatuur, het was de tendens van deze PACC.

Er zijn veel OM's, YL's en QRP's langs geweest, de OM's voor het contestgebeuren en de YL's en QRP's voor een gezellige babbel, spelletjes en koffie of thee, trouwens de OM's houden ook wel van een onderling QSO hoor, en ook wel van de koffie!

Zondag moest na 24 uur contesten alles weer worden afgebroken en opgeborgen, maar ook toen maakte vele handen licht werk. Voor een fotoimpressie van het PACC conteststation PA6F verwijst ik naar www.pa6f.com. Wilt u meer weten en diverse reacties van andere PACC deelnemende stations lezen neem dan een kijkje op www.dutchpacc.com

Best 73, Dieuw PA3CEB

Vergeeten golven: mantelgolven (2)

door: het antennemannetje, destijds te Amsterdam

Een balun helpt

Gebruikt men als voeding van een symmetrische antenne een balun, woont men in een vrijstaande eengezinswoning en men neemt de storingen van de eigen apparatuur op de koop toe, dan kan men het probleem van deze mantelgolven wel vergeten en in plaats van aan maatregelen tegen deze storingen, beter aan de volgende DXpeditie denken. Problemen treden, zoals reeds vermeld, alleen in de nabijheid van de kabels op. Is men echter

gedwongen om de voedingskabel zo aan te brengen dat deze in de nabijheid van apparatuur en de aanleg daarvan van medebewoners komt, dan is het zaak de nodige maatregelen te treffen. De eerste stap tot de vermindering van mantelgolven is altijd, wanneer nog niet aanwezig of wanneer de antenne al van huis uit onsymmetrisch is (bijvoorbeeld een groundplane), de plaatsing van een balun. Deze maatregel zal in eerste instantie moeten plaatsvinden en heeft ook ten opzichte van alle andere maatregelen, het grootste effect. In het bijzonder wanneer de balun een zogenaamde stroombalun is. Een stroombalun – in het Engels een currentbalun of choke balun – heeft door zijn opbouw aan de symmetrische zijde gelijke stromen. In tegenstelling tot de tot nu toe gebruikelijke spanningsbaluns, die gelijke spanningen afgeven. In veel voorkomende gevallen is onderscheid tussen deze soorten baluns zuiver academisch, echter niet wanneer mantelgolven in het geding komen. In dat geval moet de voorkeur worden gegeven aan een stroombalun met een overzetverhouding van 1:1 die geheel identiek is aan een mantelgolfsmoorspoel, die verderop nog zal worden beschreven. Als volgende stap moet worden gedacht aan verandering van de ligging en de lengte van de kabel. Veranderingen van de ligging om ongewenste koppelingen en de lengte om problemen met resonanties te vermijden. Bij bepaalde kabellengtes treden mantelgolven bijzonder sterk op, bijvoorbeeld wanneer de kabellengte (buitenmantellengte zonder dat de verkortingsfactor is berekend!) samen met de dipoolhelft van een kwart golflengte of een oneven veelvoud daarvan, de werkfrequentie bedraagt en de buitenzijde van de kabel, zoals meest gebruikelijk, aan het einde geaard is, daar waar de voeding van de antenne bij de zender plaats vindt.

De mantelgolvensmoorspoel

Tenslotte blijft nog de invoering van de mantelgolvensmoorspoelen of het aanbrengen van een krans van een kwartgolf lange staven loodrecht op de kabel. Zo een krans is nauwelijks bij amateurstations aan te treffen, aangezien amateurs regelmatig van verschillende frequenties gebruik maken, behalve misschien wanneer men werkt met een groundplane. Mantelgolfsmoorspoelen worden in de reclame door de vakhandel ook wel mantelgolfsperkringen genoemd. Een aanduiding die meer belooft, dan in werkelijkheid gebeurt, aangezien het met sperren niets van doen heeft, maar uitsluitend met smoren.

(Wordt vervolgd)

Aangeleverd door Bob, PA0CWS.

NIEUWS VAN ONZE QSL MANAGER

door: Ronald, PA0RHA, submanager R41A (Almere)

Met ingang van heden is het niet meer nodig om het regionummer te vermelden op de QSL kaarten bestemd voor Nederlandse Zendateurs. Ook is niet meer nodig de Nederlandse kaarten te sorteren, wel apart houden van de buitenlandse QSL kaarten. Dit vanwege automatisering van het DQB Dutch QSL Bureau. Buitenlandse QSL kaarten sorteren op prefix A - Z en 0 - 9.

Regionaal QSL Manager R 41, Henk, PA0LEY, Lelystad

UITBREIDING OP DE TELEPORT 9

door: Jan, PE1ANL, Lelystad

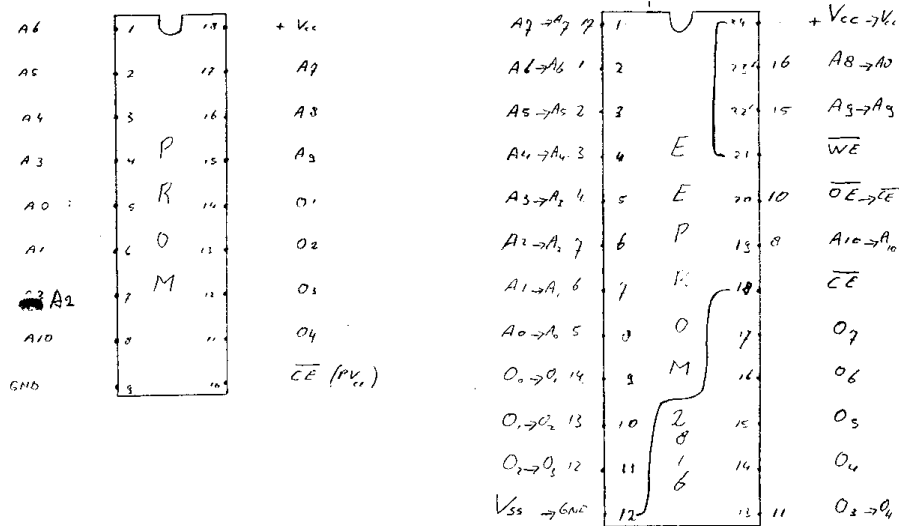
Om je TP9 (de bekende 'blauwe baksteen' of wel de naar 2 meter omgebouwde Schiphol-portofoons) zelf te programmeren, heb ik een adapter gemaakt, welke je op de plaats van de MP (multi-programmer) kunt steken. Het is de bedoeling dat je daarin een wisbare EPROM stopt welke je naar believen kunt overschrijven (om er andere functies en/of frequenties) in te zetten. Het IC is een 2816A met een grootte van 2 kB, net genoeg voor dit doel. Om een MP voor de TP9 te kunnen programmeren, is een programma ontworpen. Dit programma staat in DOS, maar is ook op moderne PC's goed te gebruiken.

P.S. voor het IC ga je naar www.huijzer.com Exel of ander merk (het is wel zeldzaam aan het worden)

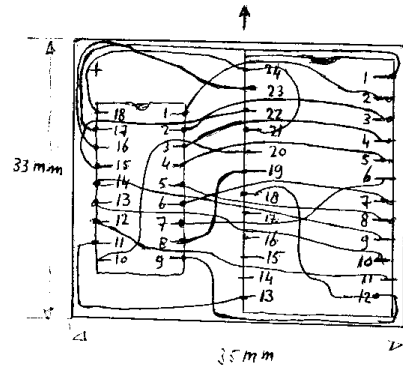

In volgorde volgt hier het schema van de adaptor voor de 2816 en de stuurprint. Voor nadere informatie, bijvoorbeeld voor het programma: PE1ANL. Hij is regelmatig op de verenigingsavonden aanwezig.

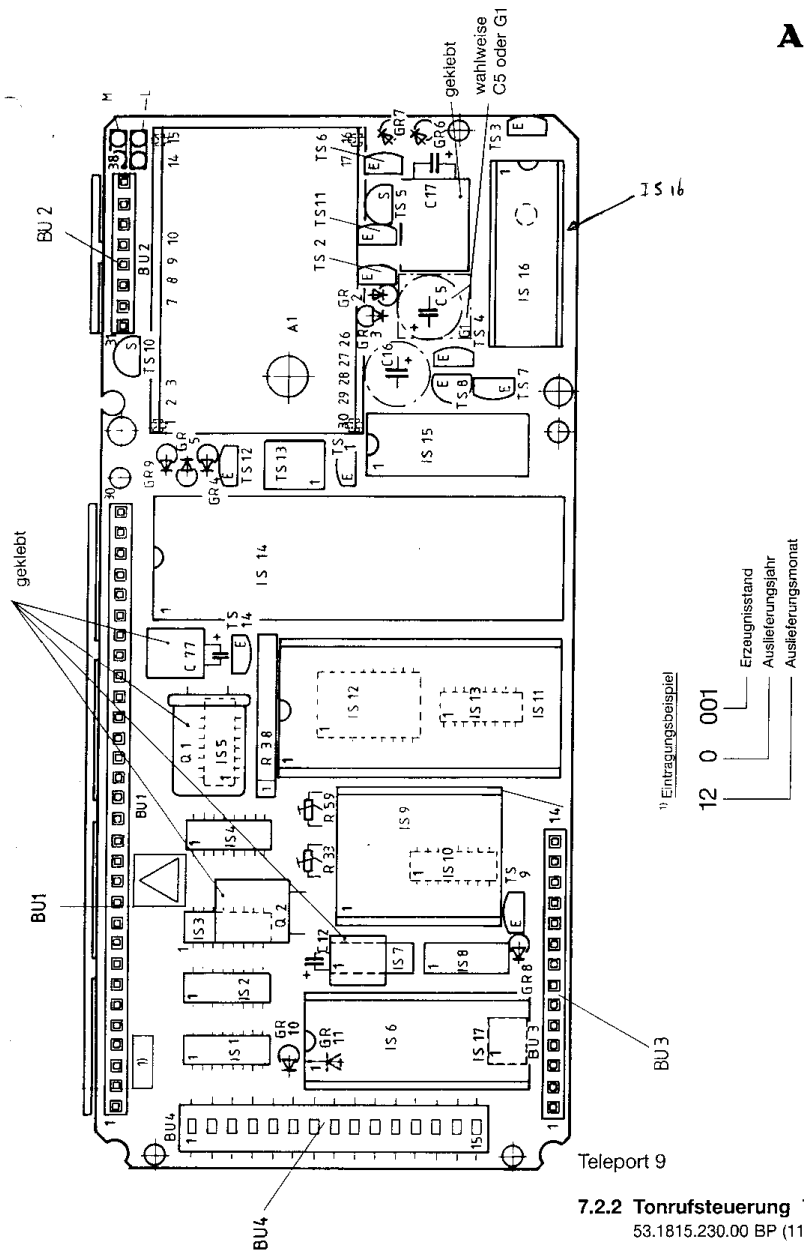
TOP VIEWS M.P. Lelispont 9

2816

AEG

PACC-contest van PA6F februari 2004.

door Albert, PDIAJM

Het is eigenlijk allemaal begonnen met een belofte! Jan PDIAIQ belt me op een zondag met de mededeling: Jacob PA3GNE wil ook wel komen, maar dan wil ie wel op 20 meter! O, dus? Nou hij was al begonnen met de antenne. Of ik even wilde komen, hij was wat aan de grote kant en wilde wat hulp met opmeten. Wat groot is een understatement voor een fullsize 20 meter beam! Zelfs Jan zijn tuin was daar te klein voor. Een mooie beam bouwen is één maar het dan ook daadwerkelijk gaan gebruiken, dat is weer een heel ander verhaal! De krachten die zo'n antenne uitoefenen op een mast zijn aanzienlijk!

Vooraf was ik met het originele ontwerp nogal ongerust over. Jan heeft het ontwerp toen toch maar iets aangepast en we besloten dat het geheel maar op een steiger zou moeten komen, dat zou wat stabielere zijn dan enkel een mast. Een week later hebben we gedrieën (PDIAIQ PD0SCY en PDIAJM) in de stromende regen de inmiddels iets gemodificeerde

antenne op een veldje opgebouwd en metingen verricht. Perfect 1:1 op 14.300 MHz! Dat geeft nog eens voldoening voor het thuis klussen van Jan. Tijdens het PACC weekeinde hebben we voor het hoofdstation naast de fullsize voor 20 meter ook nog een zelfgebouwde logper voor 80 meter (draadantenne) weggespannen. Het multiplierstation kreeg de beschikking over een beam voor 10/15/20 meter een FD4 en een W3/2000. PA6F bestaat uit een leuk clubje enthousiaste mensen. We hebben de beschikking over een ruimte in een scoutinggebouw midden in Lelystad met best veel ruimte er om heen. Het hele weekeinde hebben we in toerbeurt het station bemand (vrouwd). Waarbij het contesten de een wat beter afaat dan de ander. Zo zijn er binnen ons clubje mensen die zich zeer specifieke taken hebben toegeëigend. Catering, antennes opbouwen en contesten zijn er zo een paar. Oja laten we de gezelligheid van de (eigenlijk te weinige) bezoekers niet vergeten. Net op tijd waren we klaar zaterdag. Het hoofdstation draaide precies om 1 uur UTC. Het bouwen van het multiplierstation was een half uur later ook klaar. Jan PDIAIQ was toen al lang en breed aan het brullen

met Arno PEIDAM er naast om te loggen. Dat loggen ging best uniek eigenlijk. We hadden de beschikking over een WLAN verbinding naar het huis van Jan. Deze werd via een laptop gedeeld naar beide logstations. Het gebruikte logprogramma van NIMM heeft als voordeel dat het multiplier station kan zien wat gewerkt wordt op het hoofdstation en

welke multipliers nog gewerkt moeten worden. O en het meekijken in het DX-cluster natuurlijk. Het contesten is best goed gegaan. Aan de inzet van de mensen heeft het in ieder geval niet gelegen. Arno PEIDAM, Ansje PDIANS en Dieuw PA3CEB gingen vroeg slapen, om zodoende Jan PDIAIQ en Gerard PD0SCY 's nachts om 4 uur af te lossen. Ach en niet iedereen is zo bedreven in het contesten. Er zijn leuke verbindingen gemaakt, waarbij sommige mensen hun eerste transatlantische verbindingen hebben gemaakt. Leuk, zeker voor een N-amateur. De score is niet zo hoog uitgevallen als we wel hadden gehoopt. Volgens de 'deskundigen' is dit hoofdzakelijk te wijten aan een te kort aan multipliers. Dit zorgt voor de punten! Besloten is om hier volgende keer meer aandacht aan te besteden. Ook een band extra voor het hoofdstation is een goede optie. We vinden het allemaal zo leuk dat we zeker volgende keer weer meedoen. De doelstelling zal zijn er een nog professioneler station van te maken. De crew van PA6F bestond dit weekeinde uit de vaste ploeg:

PDIAIQ Jan PDIAQT Chris PDIANS Ansje PDIAJM Albert PEIDAM Arno PB0AGH Rob PA3CEB Dieuw PEIROC Ben en uit een paar gastoperators: PA3GNE Jacob PDIAMM Pim PA3GLW Jan. Het steiger materiaal werd ons belangeloos ter beschikking gesteld door [Smienk BV](#). De complete WLAN verbinding door [ZX-YAGI](#). Voor meer informatie verwijst ik u graag naar onze web-site www.pa6f.com. Wellicht hoort u ons de volgende contest wel! We doen ook mee aan de VHF contesten!

'73 Namens het contestteam
PDIAJM Albert Buitenhuis

Tip

Dinsdagavond 17 februari, zond de VPRO op Radio 747 een programma uit over het radioamateurisme, de VERON, Radio AA, de PACC contest enz. Het programma werd gemaakt door Marten Minkema vanuit de shack van PI4AA. Als u de uitzending heeft gemist dan is die nog als MP3 bestand te downloaden van de VERON server.

Kijk op: www.veron.nl/cie/pi4aa/vpro.htm

Of alleen het audio-bestand: www.veron.nl/cie/pi4aa/audio/vpro.mp3

Verenigingsavond 2 maart 2004

lezing door Rob van den Ent, PE9PE

De Comoren (D6) is een eilanden groep tussen Madagaskar en Mozambique. De deelnemers aan de dxpeditie zijn streng geselecteerd. Een operator moest door bijzondere vaardigheden, een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de expeditie. Vaardigheden op het gebied van operating praxis, speciale kennis van VHF, 50 MHz, satellieten, enz. Gedurende 3½ week zijn 27 operators actief geweest. Het record stond al enkele jaren op naam van ZL9CI met 96.000 QSO's. Dit aantal is ver overtroffen. In totaal zijn er 168.731 QSO's gevoerd. De propagatie op de Comoren is heel anders dan bij ons. Tussen ca. 11 en 15 uur zitten de hogere HF-banden dicht. 's Nachts zitten ze dicht tussen 03.30 en 06.30. Dit vraagt een andere organisatie dan in een normale contest, zoals wij die in Europa voeren. De Comoren is één van tien armste landen ter wereld. Doch nergens wonen vriendelijker mensen. Er zijn 280 soldaten, maar ze hebben geen kogels! Politiek is het systeem heel onstabiel. Men heeft veel last van malaria. Het eiland heeft heel veel last van statische storingen. Hierdoor hoorden de stations de call D68C wel, maar door de ontladingen werd het tegenstation niet gehoord. Om deze reden zijn er geen satellietschotels opgezet voor satellietverbindingen. De eilanders zelf hebben hier geen enkel last van. Er zijn geen ontvangers, men heeft geen telecomwet. Er zijn slechts 35 telefoonlijnen en 35 internetadressen. En de 75 politie-agenten, verdeeld over 3 eilanden, hebben niet veel omhanden. De elektrisch vermogen voor het hele eiland bedraagt 500 kW. Het hotel waar de groep was ondergebracht, betrok al 100 kW, zodat er voor de rest van het eiland (500.000 inwoners) nog 400 kW overbleef. De storingen van het lichtnet zijn dan ook veel. Op de eilandengroep zijn er 10 amateurmachtigingen geregistreerd, maar er woont geen enkele zendamateur. Machtigingen worden voor het leven uitgegeven, en als men verhuist of als buitenlander vertrekt, blijft de call gewoon bestaan. Ook calls van overleden OM's bestaan daar nog steeds. Het logboek wilde men via internet direct inzichtelijk maken. Telefoneren kost echter Hfl. 35,-/minuut: onbetaalbaar dus., Alles liep daarom via Immarsat. Op de eerste dag heeft men 16.412 QSO's geregistreerd. Na 3½ week waren er 45.000 unieke calls gewerkt, waarvan 1722 uit PA. Op 160 meter zijn 1600 QSO's gemaakt, waarvan 12 PA'ers. Records lagen op 375 QSO's/uur. Voor iedere band was er een antenne met een TRX beschikbaar. Om elkaar niet te storen, maakte men gebruik van goede filters. Met goede scherpe filters, was het zelfs mogelijk om op 10 meter gelijktijdig in de FM-band en de USB-band actief te zijn. Kortom, het was als enige Nederlander een uniek ervaring en zeker voor herhaling vatbaar.